

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	1
WSTĘP	5
GENEZA	9
Niezadowolenie z Konstytucji marcowej. Krytyka parlamentaryzmu	9
Majowy zamach stanu i nowela sierpniowa	11
Myśl polityczna obozu Józefa Piłsudskiego	14
Sejm drugiej kadencji dostarcza okazji do zmian w Konstytucji marcowej. Ankieta konstytucyjna	17
Projekt BBWR zmiany Konstytucji marcowej przedłożony sejmowi	21
Sejm 1930-1935	26
ANALIZA TREŚCI	45
Układ treściowy kwietniowej ustawy zasadniczej	45
Dekalog. Zasady ogólne ideowo-moralne jako podstawa ustroju państwowego ..	46
Prezydent Rzeczypospolitej w dalszych artykułach Konstytucji	54
Rząd i administracja	60
Sejm i senat	65
Wymiar sprawiedliwości	68
Kontrola państwowa	70
Prawa obywatelskie	70
Podsumowanie wniosków wynikających z analizy Konstytucji 1935 r.	72
Autorzy Konstytucji 1935 r.	75
PRAKTYKA DO WYBUCHU WOJNY	79
Ordynacja wyborcza do sejmu i senatu	79
Odejście Walerego Śławka ze stanowiska premiera	83
Faktyczna pozycja Mariana Zyndrama-Kościńskiego	85
Wzrost znaczenia generalnego inspektora Sił Zbrojnych	86
Okólnik Felicjana Sławoja-Składkowskiego	90
Obóz Zjednoczenia Narodowego	92
Faktyczne zasady współzrządzenia państwem. Rola premiera F. Sławoja-Skład- kowskiego	95
Niska rola sejmu w latach 1935-1939	96
Ku czemu Polska szła w okresie 1935-1939	97

WOJNA. OKRES PIERWSZY: 1939 (WRZESIEŃ) – 1943 (LIPIEC)	99
Politycy polscy wobec problemów zachowania Konstytucji kwietniowej i istnienia rządu na emigracji	99
„Umowa paryska”	102
Konflikt w październiku 1939 r. dotyczący sprawy następcy prezydenta	119
Prezydent a premier w czasie pobytu we Francji	122
Niemożność przestrzegania Konstytucji 1935 r. w czasie odwrotu z Francji do Wielkiej Brytanii	125
Konflikt prezydenta z premierem w lecie 1940 r.	127
Wykładnia i rozszerzenie zasad „umowy paryskiej” sformułowane przez H. Liebermana	140
Kryzys rządowy w lecie 1941 r.	146
Stronnictwa polityczne a rząd	163
Prezydent i premier a ministrowie	167
Premier a Rada Narodowa	169
Dekret z 27 maja 1942 r.	171
OKRES DRUGI: 1943 (LIPIEC) – 1944 (LISTOPAD)	177
Nominacja wodza naczelnego. Utworzenie rządu. Zaktywizowanie się polityczne kraju	177
Oficjalne stanowisko S. Mikołajczyka wobec Konstytucji kwietniowej	186
S. Mikołajczyk a K. Sosnkowski (różnica poglądów na aktualne zagadnienia polityczne)	188
Projekt nowelizacji dekretu z 27 maja 1942 r.	192
Odebranie K. Sosnkowskiemu stanowiska następcy prezydenta	200
Fikcyjne utrzymanie urzędu naczelnego wodza	210
Dyskusja w Radzie Narodowej nad stosowaniem Konstytucji kwietniowej	218
OKRES TRZECI: 1944 (LISTOPAD) – 1945 (LIPIEC)	225
Utworzenie rządu T. Arciszewskiego. Stosunki między prezydentem a rządem	225
Zarządzenie z 26 lutego 1945 r. powołujące p.o. naczelnego wodza	227
Zmiana dekretu z 27 maja 1942 r. – powołanie Komitetu Obrony Państwa. Powrót z niewoli naczelnego wodza. Koniec wojny	230
PO WOJNIE	233
Władze polskie w Londynie kontynuują działalność niepodległościową. Ostatnie lata E. Raczkiewicza. Wyznaczenie nowego następcy prezydenta	233
Opór PPS-u przeciw A. Zaleskiemu	237
Rząd gen. T. Bora-Komorowskiego	240
Pozapartyjny rząd T. Tomaszewskiego. Dalsza koncentracja sił przeciwnych A. Zaleskiemu	241
Próba mediacji gen. K. Sosnkowskiego	244
Utrwalony rozłam – dualizm władz na emigracji	252
Zjednoczenie	255
Wyznaczenie następcy prezydenta przez S. Ostrowskiego	267
Ponowne powołanie rządu A. Urbańskiego	268
Rząd K. Sabbata	269
Prezydent E. Raczyński	271
Prezydent K. Sabbat	275
Prezydent R. Kaczorowski i przekazanie insygniów władzy L. Wałęsie	277

ZAKOŃCZENIE	279
ANEKSY	
I. Wniosek pła Walerego Sławka i kolegów z Klubu Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy konstytucyjnej w trybie przewidzianym dla jej rewizji	287
II. Ustawa konstytucyjna z dnia 23 kwietnia 1935 r.	301
III. List Stefana Mękarskiego do Władysława Rostockiego, Londyn, 27 lipca 1981 r.	322
IV. Wypowiedzi polityków i oficerów w sprawie istnienia urzędu naczelnego wodza i połączenia go z urzędem premiera	324
V. Tekst umowy polsko-radzieckiej z 30 czerwca 1941 r.	326
VI. Pismo prezydenta E. Raczkiewicza do premiera W. Sikorskiego z 1 sierpnia 1941 r. Londyn	328
VII. Pismo premiera W. Sikorskiego do prezydenta E. Raczkiewicza z 31 lipca 1941 r. Londyn	329
VIII. Znaleziony fragment projektu dekretu o organizacji naczelnych władz wojskowych opracowany według ustaleń E. Duraczyńskiego (<i>Między Londynem a Warszawą. Lipiec 1943 – lipiec 1944</i> , Warszawa 1986, s. 75) między 5 a 10 lipca 1943 r.	330
IX. Projekt dekretu o organizacji naczelnych władz wojskowych z pierwszej połowy sierpnia 1943 r. (wyjątek)	332
X. Rozważania o możliwościach łączenia stanowiska następcy prezydenta z urzędem naczelnego wodza, opracowane przez radcę prawnego Kancelarii Cywilnej Prezydenta RP R. Hausnera w 1943 r.	335
BIBLIOGRAFIA	337
INDEKS OSOBOWY	345